

[Guzy neuroendokrynne: trudna diagnostyka, ale dostępne skuteczne leczenie \[1\]](#)

Guzy neuroendokrynne (NET) to nietypowe i bardzo trudne w rozpoznaniu nowotwory. Rozwijają się powoli, dają niespecyficzne objawy, które można pomylić z innymi chorobami. Zanim u chorego z NET zostanie postawiona właściwa diagnoza, mogą minąć nawet 52 miesiące! O objawach mogących wskazywać na guzy neuroendokrynne oraz o możliwościach leczenia tych nowotworów mówiła 21 października podczas briefingu prasowego online dr hab.n.med. prof. UJK Aldona Kowalska – kierownik Kliniki Endokrynologii Świętokrzyskiego Centrum Onkologii. Apelowaliśmy, aby pacjenci, u których występują niespecyficzne objawy, korzystali z diagnostyki i leczenia pomimo pandemii.

- Nowotwory neuroendokrynne to bardzo zróżnicowana grupa nowotworów wywodzących się z rozproszonych komórek znajdujących się w układzie oddechowym, grasicy, przewodzie pokarmowym i trzustce. Są to rzadkie nowotwory (rocznie występuje około 7 nowych zachorowań na 100 tys. mieszkańców), szczyt zachorowań przypada po 50. roku życia. Często z nich produkuje znaczne ilości hormonów i amin biogennych powodując różne objawy kliniczne. Do tych objawów należą biegunki, bóle brzucha, napadowe zaczerwienienia twarzy, duszność. Rozpoznanie NET stanowi wyzwanie dla lekarzy, ponieważ guzy te rosną powoli, początkowo nie dają żadnych objawów lub wywołują symptomy imitujące inne choroby. Stąd też zwykle w pierwszej kolejności diagnostyka prowadzona jest w kierunku częstszych schorzeń niż NET. Tylko nieliczne guzy powodują bardzo charakterystyczne objawy np. guz wydzielający insulinę jest przyczyną gwałtownych spadków stężenia glukozy we krwi z typowymi objawami w postaci uczucia głodu, drżenia rąk, kołatania serca, osłabienia czy potów, które szybko ustępują po spożyciu słodkiego posiłku – mówi dr hab. n. med. Aldona Kowalska prof. UJK, kierownik Kliniki Endokrynologii Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach.

STAN CHOREGO DOBRY – GUZY NET WYKRYWANE PRZYPADKOWO

Jak podkreśla prof. Aldona Kowalska, brak charakterystycznych objawów lub symptomy sugerujące inne choroby sprawiają, że nowotwory neuroendokrynne często diagnozowane są zupełnie przypadkowo.

- Ponad 50 proc. guzów nie daje żadnych objawów, dlatego bywają znajdowane na przykład podczas zabiegu operacyjnego w jelicie cienkim, wyrostku robaczkowym lub w czasie badań obrazowych narządów jamy brzusznej, często już na etapie przerzutów do narządów odległych. Warto zauważyć, że zwykle nawet na etapie rozsiewu choroby stan ogólny pacjenta jest dobry, zupełnie inaczej niż dzieje się to w przypadku raka. Problemem diagnostycznym jest często lokalizacja guzów w jelicie cienkim, które jest trudnym obszarem do badań, zwłaszcza jeśli rozmiary ogniska pierwotnego choroby są niewielkie – podkreśla prof. Aldona Kowalska.

GUZY NET – SYMPTOMY WSKAZUJĄCE NA CHOROBY

Niejednoznaczność w ocenie guzów neuroendokrynnych sprawia, że są bardzo trudne

w rozpoznaniu. Pacjenci ze swoimi nietypowymi objawami zgłaszają się m.in. do kardiologów, pulmonologów, gastrologów czy alergologów. Istnieją jednak symptomy, których regularne, długotrwałe powtarzanie się może sygnalizować obecność nowotworu, np:

- objawy imitujące zespół jelita drażliwego (biegunki),
- objawy podobne do astmy,
- napadowe zaczerwienienia skóry twarzy,
- trudności w oddychaniu,
- zawroty głowy,
- skurcze mięśni,
- obrzęki,
- niewyjaśniony niepokój.

- Napadowe zaczerwienienia twarzy, biegunki, duszności czy zawroty głowy mogą występować w tzw. zespole rakowiaka. Do pojawienia się tego zespołu dochodzi w późniejszym etapie choroby, gdy nowotwór zlokalizowany jest w przewodzie pokarmowym i daje przerzuty do wątroby. Podobne objawy może powodować NET

zlokalizowany w oskrzelach. Przyczyn? objawów jest wydzielanie przez guz odpowiedzialnych za skurcze mi??ni i reakcje naczynioruchowe amin biogennych i serotoniny. Pocz?tkowo objawy pojawiaj? si? po spo?yciu alkoholu czy pokarmów zawieraj?cych potrzebne do syntezy serotoniny tyramin?, obecne np. w serach, czekoladzie, ciastach czy owocach cytrusowych. Utrzymuj?cych si? tego typu dolegliwo?ci nie nale?y bagatelizowa?. Badanie takie jak USG i tomografia komputerowa narz?dów jamy brzusznej, a tak?e zdj?cie rentgenowskie klatki piersiowej pozwalaj? na zobrazowanie choroby na tym etapie jej rozwoju – wyja?nia prof. Aldona Kowalska.

DIAGNOZA I CO DALEJ?

Tym, co wyr?nia guzy neuroendokrynne na tle innych nowotworów jest fakt, ?e rosn? znacznie wolniej, daj?c du?o lepsze rokowania. Nawet pó?ne wykrycie nowotworu neuroendokrynne nie wyklucza szansy na skuteczne leczenie. Jak podkre?la prof. Aldona Kowalska to dobra wiadomo??, bior?c pod uwag?, ?e niemal u 60 proc. pacjentów choroba rozpoznawana jest w stadium z przerzutami do innych organów.

- Rokowanie u chorych z NET jest zdecydowanie korzystniejsze ni? w przypadku innych nowotworów. Chorzy mimo obecno?ci przerzutów czuj? si? dobrze, nie maj? cech wyniszczenia nowotworowego, s? aktywni. Wolniejsze post?powanie choroby oraz liczne opcje lecznicze pozwalaj? jeszcze bardziej spowolni? post?p choroby i istotnie wyd?u?y? ?ycie chorych.

SKUTECZNE METODY LECZENIA S? DOST?PNE

Jak informuje prof. Aldona Kowalska, najlepsz? metod? leczenia choroby jest leczenie operacyjne, jednak ca?kowite usuni?cie guza na etapie choroby przerzutowej zwykle nie jest mo?liwe. - W przypadku NET zalecane s? tak?e wszelkie operacje ukierunkowane na zmniejszenie masy nowotworowej, co znajduje uzasadnienie w ?agodzeniu objawów klinicznych wynikaj?cych z aktywno?ci wydzielniczej nowotworu. Aby zmniejszy? mas? nowotworow? przerzutów stosuje si? techniki termoablacji, czyli niszczenia komórek wysok? temperatur? uzyskiwan? metod? laserow? czy z wykorzystaniem fal radiowych lub metod? radioembolizacji z wykorzystaniem izotopu itru. W?ród metod terapeutycznych mamy tak?e farmakoterapi?. Podstawow? grup? leków stanowi? analogi somatostatyny czyli wyst?puj?cego naturalnie hormonu o w?a?ciwo?ciach hamuj?cych procesy wydzielnicze i proliferacyjne komórek. Analogi somatostatyny to nie chemioterapia, która kojarzy si? pacjentom z licznymi dzia?aniami niepo??danymi. Ta grupa leków jest bardzo dobrze tolerowana i zwykle poprawia jako?? ?ycia poprzez ?agodzenie dolegliwo?ci wynikaj?cych z czynno?ci wydzielniczej guzów. Drug? grup? leków stanowi? tzw. terapie celowane molekularnie. U niektórych chorych na guzy NET, cechuj?cych si? wysok? zdolno?ci? do szybkich podzia?ów komórkowych, stosuje si? tak?e klasyczn? chemioterapi? – podkre?la prof. Aldona Kowalska.

GDZIE LECZY? GUZY NET W WOJEWÓDZTWIE ?WI?TOKRZYSKIM?

Ró?norodne metody leczenia oraz rzadko?? choroby powoduj? konieczno?? skupienia chorych w jednym, wysoko wyspecjalizowanym o?rodku dysponuj?cym przygotowan? kadr? oraz zapleczem spr?towym. Klinika Endokrynologii ?wi?tokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach zajmuje si? guzami neuroendokrynnymi od pocz?tku swojego istnienia, czyli od 21 lat. Chorzy z rozpoznaniem tego nowotworu mog? tutaj liczy? na wielodyscyplinarne konsylium skupiaj?ce specjalistów w dziedzinie chirurgii onkologicznej, chemio- i radioterapii, endokrynologii, medycyny nuklearnej oraz ekspertów diagnostyki radiologicznej, którzy dla ka?dego chorego ustalaj? indywidualny plan leczenia. W ?CO istnieje mo?liwo?? wykonania zarówno biopsji metod? cienkoig?ow? z technik? cell-block, jak i gruboig?ow? z wykorzystaniem barwie? immunohistochemicznych, kluczowych w rozpoznaniu zaawansowanych, nieoperacyjnych NET.

- W ?CO dysponujemy doskona?ymi mo?liwo?ciami w zakresie diagnostyki i leczenia NET oskrzeli. Oddzia?y chirurgii i poradnie endoskopowe doskonale radz? sobie z diagnostyk? i leczeniem NET przewodu pokarmowego. Chirurgzy i gastrologzy ?CO z powodzeniem wykonuj? radykalne onkologicznie zabiegi endoskopowego usuwania NET ?o??dka czy odbytnicy. Posiadamy nie tylko wykwalifikowan? kadr?, ale i nowoczesny spr?t – mówi prof. Aldona Kowalska.

Obecnie pod opiek? ?CO znajduje si? ponad 300 pacjentów z NET. Rocznie trafia tu oko?o 50 nowych chorych. Cz??? pacjentów po skutecznym leczeniu chirurgicznym pozostaje wy??cznie w nadzorze onkologicznym, cz??? z powodu pó?nego rozpoznania i braku mo?liwo?ci przeprowadzenia radykalnego leczenia operacyjnego wymaga terapii systemowej. 60 proc. chorych z NET prze?ywa nawet 10 lat. Jednym z takich pacjentów jest pan Jacek, który podzieli? si? z dziennikarzami swoim do?wiadczeniem z ponad 10 lat zmagania si? z NET. Trafi? do Kliniki Endokrynologii ?CO po nieskutecznym leczeniu przeciwnowotworowym. Dopiero w ?CO postawiono prawid?ow?

diagnoza: guz neuroendokryny trzustki z przerzutami do wątroby. Obecnie pan Jacek znajduje się pod opieką Kliniki Endokrynologii ?CO i raz w miesiącu zgłasza się na badania kontrolne oraz podanie leku.

Załącznik: [Plakat edukacyjny](#) [2]

[3]

Aktualności

Source URL: <https://www.onkol.kielce.pl/pl/aktualnosci/guzy-neuroendokrynne-trudna-diagnostyka-ale-dostepne-skuteczne-leczenie>

Links

[1] <https://www.onkol.kielce.pl/pl/aktualnosci/guzy-neuroendokrynne-trudna-diagnostyka-ale-dostepne-skuteczne-leczenie>

[2] https://www.onkol.kielce.pl/sites/default/files/zalaczniki/plakat_educacyjny_net.pdf

[3] https://www.onkol.kielce.pl/sites/default/files/galerie/dr_hab_n._med._aldona_kowalska.jpg